

PIOTR PODLEŚ

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

WIZERUNEK RAPERA ADAMA OSTROWSKIEGO NA PLATFORMIE YOUTUBE¹

Słowa kluczowe: wizerunek medialny, Adam Ostrowski (O.S.T.R.), muzyka, YouTube, rap, raper, subkultura hip-hop, media społecznościowe, Bedoes, Mata, Nati D.

1. Wprowadzenie. 2. Sylwetka Adama Ostrowskiego. 3. Wizerunek medialny raperów na platformie YouTube, 4. Twarze Adama Ostrowskiego (O.S.T.R.). 5. Zakończenie

1. WPROWADZENIE

Czym jest rap i jak można zdefiniować ten rodzaj współczesnej muzyki? Kim jest raper, czyli twórca i wykonawca tejże muzyki? Czy jest tylko muzykiem, czy może członkiem określonej subkultury? Niewiele na ten temat mówi *Słownik języka polskiego*, który krótko stwierdza (i nieco tautologicznie), że raper jest wykonawcą muzyki rap lub twórcą utworów w tym stylu². Więcej światła na ten rodzaj twórczości muzycznej rzuca *Antologia polskiego rapu*, która definiuje rap następująco:

Rap (jako muzyka) – element kultury hip-hopowej. Gatunek muzyczny, którego nazwa często używana jest na zmianę z terminem hip-hop. Narodził się w latach 70. XX w. w Stanach Zjednoczonych. Początkowo tworzony był tylko przez czarnoskórych artystów. Na utwory rapowe składają się podkłady muzyczne, teksty wykonywane przez MC oraz bardzo często skrecze oraz *cuty*, za które odpowiada didżej. Jako element rapu część fachowców wskazuje też *beatbox*³.

Zgodnie z przytoczoną wyżej definicją, rap, jako rodzaj muzyki, należy do subkultury hip-hop. Pojęciem „subkultura” określa się i definiuje odmienne poglądy

¹ W artykule wykorzystano wyniki badań zaprezentowane w pracy licencjackiej zatytułowanej: „Wizerunek medialny rapera Adama Ostrowskiego na platformie YouTube”, napisanej przez autora niniejszej publikacji na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

² *Słownik języka polskiego*, <https://sjp.pwn.pl/slowniki/raper.html> (dostęp: 10.01.2021).

³ *Antologia polskiego rapu – Słownik*, 21. <https://www.nck.pl/upload/attachments/313380/Słownik.pdf> (dostęp: 10.01.2021).

i interesy grup ludzkich w ramach szerszej wspólnoty⁴. Subkultura jest konstytuowana przez grupę ludzi, ukazującą swoją inność, odrębność wobec otaczającego społeczeństwa, w której obowiązują normy postępowania inne niż w ogóle społeczeństwa. Grupa ta wyróżnia się swoistym światopoglądem, własną ideologią, jak również wyglądem jej uczestników. Wyrazem odmienności subkultury od kultury ogólnie przyjętej są osobliwe wzorce kulturowe, do których należą m.in.: własna tożsamość, specyficzny stosunek do niektórych wartości, wypracowany język komunikacji, formy aktywności twórczej i sposoby spędzania wolnego czasu⁵.

Podstawą istnienia i funkcjonowania subkultury jest najczęściej sprzeciw oraz odrębność wobec zastanej rzeczywistości. Hip-hopowiec jest w swoim poczuciu buntownikiem, zmagającym się z zastaną rzeczywistością, którą ocenia przez pryzmat krzywdy i niedoli. Nie ucieka jednak od tej rzeczywistości, ale też nie chce się jej podporządkować. Pragnie ją przetworzyć na swój sposób, uczynić znośną i korzystną dla siebie i swojej subkultury. Ma poczucie zdominowania przez instytucje społeczne, dlatego nieraz cechuje go lekceważący stosunek do wszelkich instytucji, do kultury, do systemu społeczno-ekonomicznego. Częstym zajęciem hip-hopowca jest rymowanie lub słuchanie muzyki zbudowanej na rymowaniu o otaczającym świecie, podziałach klasowych i ekonomicznych oraz o przepaści między różnymi warstwami społecznymi.

Subkultura hip-hopowa to zjawisko, na które składają się, m.in. takie elementy jak: „muzyka rap, breakdance, a także niektóre rodzaje sportów (m.in. snowboard, jazda na rolkach, deskorolce czy rowerach BMX) wraz z towarzyszącymi im stylami zachowania, stylami ubierania się, elementami światopoglądu”⁶. Język artystyczny hip-hopu jest szeroki; wielu artystów zajmuje się nie tylko tworzeniem muzyki, ale również tańcem oraz plastyką (szczególnie graffiti). Muzyka rap, stanowiąca integralny składnik hip-hopu, jest szybka i rytmiczna, często wykorzystuje w swojej warstwie literackiej rymy jako bazę stylistyczną. Teksty utworów tego gatunku z jednej strony oscylują między problemami życia codziennego (np. stosowaniem używek, patologiami społecznymi) a wielkimi tematami związanymi z polityką, ekonomią czy religią. Muzyka rap często odwołuje się do wartości ogólnospołecznych, takich jak: wolność, przyjaźń, miłość, solidarność czy patriotyzm. Poddawany krytyce jest często współczesny „wyścig szczurów”, żądza pieniędzy, korupcja i patologie władzy w różnym wymiarze i na różnym szczeblu. Natomiast podkład muzyczny składa się z różnych gatunków zmiksowanych przez osobę zajmującą się jej tworzeniem.

Typowym przykładem hip-hopowca, który profesjonalnie zajmuje się tworzeniem i wykonywaniem muzyki rap, jest Adam Ostrowski, który posługuje się pseudonimem artystycznym O.S.T.R., a przez przyjaciół i fanów jest nazywany „Ostry”.

⁴ Ch. Jenks, *Kultura*, Poznań 1997, 18.

⁵ J. Rychła, *Ucieczka. Bunt. Twórczość. Subkultura hip-hopowa w poszukiwaniu autentycznego stylu życia*, Kraków 2005, 25.

⁶ A. Jawłowski, *Ja – MY – Oni. Szkic konstrukcji świata współczesnego w ramach polskiej subkultury hip-hopowej*, w: *Normalność i normalka. Próba zastosowania pojęcia normalności do badań młodzieży*, red. B. Fatyga, A. Tyszkiewicz, Warszawa 2001, 121.

Bez przesady możemy go określić mianem koryfeusza rapu w Polsce. Z tego tytułu ma wielu fanów i entuzjastów, z którymi wchodzi w żywy kontakt zarówno na scenie, jak i za pośrednictwem mediów społecznościowych.

* * *

Twórczość O.S.T.R. jest punktem wyjścia niniejszej publikacji. Jej celem jest przede wszystkim przeanalizowanie i próba charakterystyki wizerunku medialnego Adama Ostrowskiego jako rapera. Zasadniczy zbiór analizowanych materiałów znajduje się na platformie internetowej YouTube: są to jego nagrania, wywiady, relacje z koncertów itp. Wykorzystując je, podjęto próbę wskazania platformy YouTube jako kluczowego narzędzia w komunikacji z fanami i kreowania wizerunku medialnego.

Artykuł składa się z trzech części. W pierwszej zostanie przybliżona sylwetka Adama Ostrowskiego jako rapera wraz z jego życiorysem i ukazaniem drogi do kariery. W drugiej części podjęto próbę wyjaśnienia, czym jest w swojej istocie wizerunek medialny, na czym polega jego tworzenie w odniesieniu do wybranego medium. W trzeciej natomiast zaprezentowano zarys wizerunku medialnego Adama Ostrowskiego, dzieląc go na poszczególne aspekty („twarze”). Analizie zostały poddawane materiały źródłowe: utwory Ostrowskiego, nagrania z jego udziałem, wywiady oraz autobiografia wydana w postaci książkowej *Brzydki, zły i szczery* – Ostrowski Adam oraz audiobooka. Wykorzystano metodę eksplanacyjno-opisową oraz metodę krytycznej analizy treści.

2. SYLWETKA ADAMA OSTROWSKIEGO

Adam Ostrowski urodził się 15 maja 1980 r. w Łodzi w rodzinie muzycznej. Przez większość swojego młodzieńczego życia zamieszkiwał łódzkie robotnicze osiedle Bałuty. Tam wszedł w świat młodzieżowej subkultury hip-hopu, w którym szczególnie zafascynował się rapem⁷. Środowisko łódzkie miało duży wpływ na to, jaką drogę społecznej i kulturowej przynależności miał wybrać przyszły muzyk. Świadomość tego, że wielu rówieśników czuło, widziało i myślało tak jak on, dodawało mu sił w kształtowaniu własnej osobowości oraz rozbudzało artystyczne pasje. Już w młodości musiał zmierzyć się z wieloma wyzwaniami i doświadczeniami, w tym zdrowotnymi (operacja płuc), rodzinnymi i społecznymi. Ostrowski pod wpływem matki, Barbary Ostrowskiej, wykładowczyni w Akademii Muzycznej w Łodzi, przejął zamiłowanie do muzyki od najmłodszych lat. Ukończył konserwatorium muzyczne w klasie skrzypiec. Jednak pasją jego życia coraz bardziej stawała się muzyka rap. Być może ze względu na mnogość i wielowektorowość doświadczeń życiowych, ów młodzieńczy okres życia Ostrowskiego został

⁷ Zgodnie z zasadami psychologii rozwojowej, młody człowiek potrzebuje afiliacji zespołowej, dlatego silnie wiąże się z otaczającym środowiskiem rówieśniczym oraz oczekuje akceptacji z jego strony. Zob. Ł. Piekarska-Duraj, *Opowieść o świecie, który jest naprawdę*, Autoportret 2005, nr 4, 20.

zdefiniowany przez Macieja Ignaczaka w autorskim programie zatytułowanym *Zanim Byli Sławni* (na platformie YouTube) w nieco żartobliwy, żeby nie powiedzieć parodystyczny sposób⁸:

Zanim Adam Ostrowski został jednym z najbardziej rozpoznawalnych raperów, zanim przeszedł rekonstrukcję płuca, zanim zaczął występować pod pseudonimem O.S.T.R.⁹, Adam Ostrowski urodził się 15 maja 1980 roku w Łodzi w dzielnicy Bałuty. Pochodzi z muzycznej rodziny i już w wieku 3 lat rozpoczął naukę gry na skrzypcach. Adam mieszkał blisko psychiatryka i domu dziecka, w którym miał wielu przyjaciół¹⁰.

Ten skrótowny rys biograficzny umożliwia nam rozpoznanie osoby, o której stało się głośno w mediach. Ignaczak prawidłowo określił muzyczne korzenie Adama, którymi była grupa rówieśnicza z łódzkich Bałut oraz rodzina, w której panowała muzyczna atmosfera, a w niej: często grający gramofon, liczne płyty winylowe oraz profesjonalny i niezwykle wymagający instrument, od którego przyszedł raper rozpoczynał swoją edukację muzyczną – skrzypce. Sam Ostrowski określił ten fenomen w swojej biografii-audiobooku *Brzydki, Zły i Szczery* w następujący sposób:

Muzyka – zakochałem się w niej od pierwszego dźwięku. Odkąd pamiętam, w domu był gramofon i potężna jak na tamte czasy kolekcja płyt: jazzu, funk, soul z lat siedemdziesiątych¹¹.

Te wszystkie doświadczenia obudziły w Adamie miłość do muzyki na całe życie. Wielka kolekcja płyt różnych gatunków muzycznych, posiadana przez jego rodziców, pozwoliła mu nie tylko poznać muzykę, ale również marzyć o karierze scenicznej. „zarazić się” rapem i dokonać ostatecznego wyboru – zostania muzykiem rapowym. Ostrowski związał z muzyką rap najważniejsze chwile i wydarzenia swego młodego i dorosłego życia. Możemy o tym wnioskować nie tylko z jego kariery czy treści utworów, ale również z pełnego rozrzewnienia głosu muzyka, który opowiadał o swoich pierwszych doświadczeniach z rapem w nagranej przez siebie retrospekcji w postaci audiobooka:

Kładłem się na podłodze przy głośniku, zamykałem oczy i wyobrażałem sobie, że stoję na scenie z mikrofonem w rękę, śpiewając ulubione utwory z takim zaangażowaniem, jakby był to moje własne kompozycje¹².

Dzięki temu wyznaniu możemy dowiedzieć się, że Ostrowski już w młodości widział siebie nie tylko w roli muzyka, ale i artysty scenicznego. To przełożyło się na decyzję rodziców o zapisaniu Adama do szkoły muzycznej, o czym sam w lapidarny sposób wyznał w audiobooku: „Ojciec, widząc moją fascynację, postanowił zapisać mnie do szkoły muzycznej”¹³.

⁸ M. Ignaczak, *O.S.T.R. – Zanim byli sławni*, <https://www.youtube.com/watch?v=aK0GInaJQec> (dostęp: 10.01.2021).

⁹ Adam Ostrowski posługuje się artystycznym pseudonimem O.S.T.R. Nazywany również bywa „Ostry”, „Skrzypek”, „Słaby Skrzypek”, „Snickers”.

¹⁰ M. Ignaczak, *O.S.T.R...*, dz.cyt.

¹¹ A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki, Zły i Szczery*, Audiobook, 3:07–3:19, https://www.youtube.com/watch?v=_zh4Hd_VEKo (dostęp: 10.01.2021).

¹² A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...*, dz.cyt. (Audiobook) 3:38–3:52.

¹³ Tamże, 4:15–4:20.

Młodzieńcza pasja przyniosła z czasem znakomite owoce w postaci wielu nagrań muzycznych. Adam robił je najpierw ze swoim przyjacielem z klasy – Stefciem, jak go przyjacielsko nazywa w audiobooku. Początkowo nagrania te imitowały audycje radiowe: były nagrywane na magnetofonie i nosiły nazwę *Polski Magnetofon*¹⁴.

Fascynacja Ostrego muzyką hip-hop zaczęła się od poznania amerykańskiego rapu, dzięki kasecie magnetofonowej, którą otrzymał w prezencie od wujka na święta¹⁵. Już pierwsze odsłuchanie kasety wywołało w nim burzę uczuć, którą opisał w silnie ekspresyjnej, właściwej dla środowiska hip-hopowego manierze wysławiania się:

Wtedy nie miałem pojęcia, jak nazywa się ten rodzaj muzyki, ale wiedziałem, że to jest właśnie to, co chcę robić w życiu – łączyć rytmiczne mówienie z zajebistą nutą¹⁶.

Rap wywarł na nim ogromne wrażenie, zachwyt, zainteresowanie i niepohamowaną potrzebę tworzenia. Jak wyznawał w audiobooku: „rap płynący z głośników budził we mnie narkotyczne pragnienie tworzenia”¹⁷.

Adam Ostrowski początkowo realizował pomysły muzyczne z pomocą kolegi Iwka (Iwo), który miał niezbędny do tego sprzęt komputerowy – rozbudowaną Amigę 500¹⁸. Rezultatem tych poczynań była pierwsza płyta, zatytułowana *Saturator*. Ostrowski jednak tej płyty nigdy nie upowszechnił; początkowo nie miał na to możliwości technicznych i finansowych, potem uznał nagranie za zbyt mało profesjonalne¹⁹.

Kolejnym krokiem na ścieżce artystycznej było powołanie do istnienia zespołu o nazwie *BDC (Brigade De Combat)*; Adam miał wówczas 15 lat²⁰. Członkowie zespołu zajmowali się nie tylko muzyką, ale również plastyką w stylu graffiti, co dobrze pasowało do całokształtu kultury hip-hopowej²¹. Po pewnym czasie zespół przekształcił się i zmienił nazwę na *LWC*, w nawiązaniu do pierwszych liter dawnej rejestracji samochodowej województwa łódzkiego²². Wskazuje to na wyraźną identyfikację Ostrowskiego ze środowiskiem łódzkiej młodzieżowej kultury hip-hopowej. Ów skrót był rozwijany na różne sposoby, charakterystyczne dla młodocianej subkultury hip-hopowej i czasami wysoce niecenzuralne: *Lód Wódka Cytryna, Liryicznie Wýsublimowane Chamy i Lubię Wygolone Cipki*²³.

Pierwszym z poważniejszych przedsięwzięć muzycznych Ostrowskiego była płyta, którą wraz z kolegami z zespołu *LWC* nagrał 6 listopada 1998 r. Nagranie utworów odbyło się już w profesjonalnym studiu²⁴. W swojej autobiografii Ostrowski opisuje następująco przebieg rejestrowania utworów:

¹⁴ Tamże, 7:23–8:14.

¹⁵ Tamże, 8:15–8:47.

¹⁶ Tamże, 8:47–8:56.

¹⁷ Tamże, 9:10–9:14.

¹⁸ Amiga 500 – 16-bitowy komputer stacjonarny.

¹⁹ A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...*, dz.cyt., (Audiobook) 30:30–31:06.

²⁰ A. Ostrowski, *OSTR. Brzydki, zły i szczery*, (Autobiografia) Warszawa 2019, 18.

²¹ A. Ostrowski, *O.S.T.R.– Brzydki...*, dz.cyt., (Audiobook), 12:30–13:11.

²² A. Ostrowski, *OSTR. Brzydki...*, dz.cyt. (Autobiografia), 37.

²³ A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...*, dz.cyt. (Audiobook), 32:55–33:22.

²⁴ Tamże, 34:53–35:05.

Byliśmy skupieni, zmotywowani, z planem nagrania całego materiału w jeden dzień [...], na tak zwaną setkę, czyli trzeba zrealizować cały materiał za jednym podejściem bez pomyłki, przejęczyzeń i innych tego typu frazesów²⁵.

Powyższa charakterystyka techniki nagrywania mówi nam dużo o umiejętnościach, jakie w tamtych czasach musieli mieć wokaliści. Do trudności związanych z zapleczem technicznym, instrumentami, dochodziły jeszcze problemy finansowe: młodzi muzycy różnymi sposobami byli zmuszeni pozyskiwać pieniądze na edycję swojej płyty. Mimo to, udało się zrealizować cały album, a największą nagrodą dla zespołu za poniesiony trud był świetny odbiór płyty. Ostrowski mówi: „Byliśmy bardzo szczęśliwi i dumni, widząc, jak pozytywnie ludzie odbierają nasz rap”²⁶.

Za nagraniem materiałem muzycznym poszły koncerty. Zdaniem wielu znawców muzyki rozrywkowej, to właśnie koncerty czynią z młodego twórcy dojrzałego muzyka. Aby zyskać miano takiego muzyka, trzeba umieć pokonać barierę psychologiczną w postaci występowania na scenie. Pierwszy koncert grupy *LWC* odbył się w październiku 1998 r. dzięki koledze, Oxyemu²⁷, który zaprosił grupę do wystąpienia w (nieistniejącym już) łódzkim klubie Riff Raff²⁸. Ostrowski w swojej autobiografii opisał towarzyszące mu wtedy uczucia i myśli związane z tym występem:

My jako rookies²⁹ wyszliśmy na scenę pierwsi. Mieliliśmy do zagospodarowania 30 minut. Całkiem sporo jak na premierowe wystąpienie żółtodziobów [...]. Baliśmy się, że możemy usnąć publiczność czekającą na gwiazdy wieczoru. Nic z tych rzeczy. Po kilku minutach rozkręciliśmy imprezę, a ludzie po ostatnim kawałku krzyczeli: Jeszcze jeden, jeszcze jeden!³⁰.

Nagrywanie płyt oraz koncertowanie są kluczowymi czynnikami w rozwoju kariery muzyka rapowego. Prezentacja utworów na scenie umożliwia zaprezentowanie swoich umiejętności oraz wyrażenie samych siebie, swoich emocji i myśli. Koncerty dają bezpośredni kontakt z audytorium oraz ułatwiają kontakt i poszerzanie grona fanów. Adam Ostrowski lubił ten sposób kontaktu z odbiorcami swojej muzyki. Dawał mu on przy okazji szansę na rozwój swojego freestyle’u³¹, rodzaju muzycznej improwizacji, w której tekst jest recytowany bez konkretnej struktury; najczęściej opiera się on na pewnym temacie – przypadkowym lub celowo wybranym. O tym Adam sam wspomina w swojej autobiografii tak:

Gdy usłyszałem pierwszy raz rap, myślałem, że wszystkie rymowanki odbywają się na zasadach improwizacji, i tak zacząłem swój niekończący się, jak czas pokazał romans z freestyle’em. Włączyłem zapętlone przez siebie bity i godzinami próbowałem rapować o wszystkim, co mi tylko przyszło na myśl³².

²⁵ Tamże, 35:05–35:10. 35:23–35:30.

²⁶ Tamże, 38:04–38:09.

²⁷ Oxy – organizator łódzkich rapowych imprez. Zob. tamże, 39:15–39:22.

²⁸ A. Ostrowski, *O.S.T.R. Brzydki...*, dz.cyt. (Autobiografia), 45.

²⁹ *Rookie* – „debiutant”. Zob. *Słownik języka angielskiego*, <https://pl.bab.la/slownik/angielski-polski/rookie> (dostęp: 10.01.2021).

³⁰ A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...*, dz.cyt. (Audiobook) 40:46–41:10.

³¹ *Freestyle* (w polskiej wersji językowej: *wolny styl*) należy do najważniejszych składników kultury hip-hop; stanowi rodzaj improwizacji muzycznej z podkładem lub bez, w której tekst jest recytowany bez konkretnej struktury.

³² A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...*, dz.cyt. (Audiobook), 10:35–10:51.

Te słowa świadczą zarówno o ogromnym zapale, jak i potencjale twórczym Adama: koncertowanie stało się dla niego swego rodzaju sposobem na życie. Ostrowski był nie tylko skupiony na własnej twórczości, ale również uważnie śledził poczynania „konkurencji”. W 2000 r. zainteresował się twórczością Fisza (właśc. Bartosz Waglewski) – wokalisty, instrumentalisty, producenta muzycznego kompozytora i autora tekstów w jednej osobie. Nieoczekiwanie to zainteresowanie przełożyło się w autoprezentację. Ostrowski zjawił się w jednym z klubów na dwie godziny przed rozpoczęciem koncertu Fisza. Widząc, że w tzw. „międzyczasie” nic ciekawego się nie dzieje, postanowił wejść na scenę i „pofristajlować”. Publiczność natychmiast zainteresowała się tym, podeszła blisko sceny i zaczęła się dobrze bawić. Po zakończeniu występu Ostrowskiego zaczął Tytus³³ z wytwórni Asfalt Records, który także zachwycił się tym freestylem³⁴. Gratulując dobrej muzyki, nieoczekiwanie zaferował podpisaniem kontraktu na wydanie płyty³⁵. Tak wywiązała się współpraca z wytwórnią Asfalt Records, której pierwszym owocem była płyta debiutancka nosząca tytuł *Masz to jak w banku*, która ukazała się wczesną jesienią 2001 r.³⁶. Jednym z najbardziej rozpoznawalnych w niej utworów stała się piosenka zatytułowana *A.B.C.*, która została wykorzystana w soundtracku do filmu Sylwestra Latkowskiego *Blokery*³⁷. Wracając wspomnieniami do niej, Ostrowski po latach w audiobooku charakteryzował tę płytę następująco:

Wyraźnie słyhać poszukiwanie własnego stylu, zarówno w rapie jak i w muzyce. Płyta na tamte czasy była świeża i kontrowersyjna³⁸.

Ostrowski zdawał sobie sprawę, że młodemu artyście nie jest łatwo przebić się na rynku muzycznym. Jednak już w tym momencie czuł, że za pomocą swojej twórczości realizuje życiowy cel i spełnia młodzieńcze marzenia³⁹.

W tym czasie Adam postanowił nagrać dla swoich fanów w warunkach domowych mini-album na podstawie freestylów. Powstał zaledwie w 30 minut, z tego powodu otrzymał tytuł: *30 minut z życia*. W założeniu miała to być rekompensata dla fanów i przyjaciół za długie oczekiwanie na album *Masz to jak w banku*. Ostrowski przekazał płytę Tytusowi, który bez wahania wydał ją w nakładzie 2 tysięcy kaset i płyt kompaktowych. Początkowo nagranie było przyjmowane przez środowisko muzyczne z dystansem, ze względu na to, że był to mixtap⁴⁰; jednak w obecnej chwili na rynku muzycznym wydanie to jest „białym krukiem”⁴¹.

Kolejnym ważnym elementem w karierze Ostrowskiego było poznanie Czesława Niemena, wielkiego barda polskiej sceny muzycznej. Było ono skutkiem

³³ Tytus – to pseudonim Marcina Grabskiego, założyciela polskiej niezależnej wytwórni płytowej Asfalt Records. Zob. A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...* (Audiobook) 46:05–46:12.

³⁴ Tamże, 1:12:53–1:14:01.

³⁵ Tamże, 1:14:45–1:15:17.

³⁶ Tamże, 1:17:14–1:17:50.

³⁷ Tamże, 1:16:49–1:16:55.

³⁸ Tamże, 1:17:10–1:17:19.

³⁹ Tamże, 1:17:49–1:18:02.

⁴⁰ *Mixtape* to taśma nagrana przez didżeja, najczęściej za pomocą dwóch gramofonów i miksera.

⁴¹ A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...* (Audiobook) 1:21:50–1:23:00.

pewnego zamieszania, spowodowanego kolejną produkcją muzyczną Adama w postaci płyty *Tabasco*. Równolegle Ostrowski zaczął być coraz częściej zapraszany do telewizji. Zbigniew Hołdys zaprosił go wraz z Czesławem Niemenem do swojego programu realizowanego w telewizji MTV. Ostrowski w trakcie trwania programu miał możliwość zaprezentowania swojego *stylu wolnego*. Prowadzący i odbiorcy programu byli zachwyceni⁴². Niemen zaprosił Adama do swojego studia nagrań, gdzie pokazał mu projekty, nad którymi aktualnie pracował⁴³. W tym momencie zaczęła wywiązać się między oboma muzykami prawdziwie osobista więź artystyczna, czego świadectwem stały się pełne uczucia słowa Ostrowskiego, wypowiedziane po śmierci Niemena: „Bardzo głęboko przeżyłem jego śmierć, zupełnie tak, jakbym stracił ojca”⁴⁴.

Początki muzycznej sławy Adama splotły się z ważnymi wydarzeniami zawodowymi, osobistymi i rodzinnymi. O tym okresie swojego życia twórca mówi w autobiografii, przy opisie okoliczności, w jakich powstawał kolejny album zatytułowany *Ja tu tylko sprzątam* (z 2008 r.):

Ja tu tylko sprzątam powstał w bardzo intensywnym okresie mojego życia, który wypełniały: oczekiwanie na dziecko, przeprowadzka, budowa domu i organizacja ślubu⁴⁵.

Ostrowski otwarcie mówi o sobie, swojej młodości, życiu i o ludziach, którzy go otaczają. Piosenkę *1980*⁴⁶, pochodzącą z tej płyty, śmiało można określić mianem spowiedzi. Opisuje w nim siebie i lata swojej młodości wraz ze złożonymi okolicznościami swojego dojrzewania. We fragmencie końcowym klipu możemy zobaczyć Adama przytulającego swoją narzeczoną, przyszłą żonę. Te osobiste wątki dają się także zauważyć po urodzinach ich syna, w kolejnym albumie *O.C.B.* z 2009 r., zwłaszcza w utworze *Po drodze do nieba*⁴⁷. Te zmiany świadomościowe były wynikiem nie tylko dojrzewania, ale i niebezpiecznych doświadczeń. Ostrowski stanął na krawędzi życia i śmierci, kiedy w tym czasie ciężko zachorował, w wyniku czego pękło mu płuco. Seria operacji cudem przywróciła go życiu, ale powrót do koncertowania wydawał się nierealny⁴⁸. Adam myślał w tym czasie wiele o swoich najbliższych:

Myślałem o swoich dzieciach, o tym, że mogą nie mieć ojca i że bardzo chciałbym zobaczyć, jak dorastają, zakochują się pierwszy raz, kończą szkoły, spełniają swoje marzenia⁴⁹.

Ciężka choroba i otarcie się o śmierć diametralnie zmieniło hierarchię wartości Ostrowskiego: chciał być teraz lepszym ojcem i bardziej odpowiedzialnym mężem. Od opisanych wydarzeń coraz częściej w twórczości i wspomnieniach Ostrowskiego pojawiają się wątki autobiograficzne i rodzinne: otwarcie wyraża

⁴² A. Ostrowski, *OSTR MTV CLASIC 2001*, 5:47–5:52, <https://www.youtube.com/watch?v=ft-dxb54O3Kk> (dostęp: 10.01.2021).

⁴³ A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...*, 1:33:40–1:36:29.

⁴⁴ Tamże, 1:36:30–1:36:33.

⁴⁵ Tamże, 2:21:10–2:21:20.

⁴⁶ A. Ostrowski, *1980*, https://www.youtube.com/watch?v=hWeHH5uG_u8 (dostęp: 10.01.2021).

⁴⁷ A. Ostrowski, *Po drodze do nieba*, <https://www.youtube.com/watch?v=YJt3DFHnIW4> (dostęp: 10.01.2021).

⁴⁸ A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...*, dz.cyt., (Audiobook), 3:16:02–3:16:04.

⁴⁹ Tamże, 3:16:34–3:16:44.

swoje uczucia do rodziny, najbliższych, eksponuje rodzinne pasje i podkreśla relacje z przyjaciółmi. W tym trudnym okresie jego życia powstają dwa albumy przedstawiające okoliczności operacji płuca i towarzyszący jej strach o utratę najbliższych. Noszą one znamienne tytuły: *Podróż zwana życiem* i *Życie po śmierci*; doświadczenia te stały się również kanwą autobiografii Adama zatytułowanej *Brzydki, zły i szczerzy*.

We wspomnieniach z tego okresu stale pojawia się ukochana żona, a najpierw muza i narzeczona Adama, Natalia, z którą ożenił się 17 listopada 2007 r.⁵⁰. Natalia, z wykształcenia ekonomistka i projektantka, poświęciła swoją osobistą karierę zawodową na rzecz męża i dzieci⁵¹. W oczach Adama była zaradną, mądrą, piękną i najcudowniejszą kobietą na świecie⁵², kochającą matką i żoną⁵³, która utrzymywała dom w porządku i dbała o całą rodzinę⁵⁴.

Owocem miłości Ostrowskich byli dwaj synowie: Jan i Nikodem⁵⁵. Adam przekazał im talent artystyczny i miłość do muzyki; zaangażował ich również do współpracy przy tworzeniu utworów. Starszy z synów, Jan, pomagał ojcu w nagraniu piosenki *Jaki ojciec taki syn*⁵⁶ (utwór jest częścią albumu *Życie po śmierci*). Wystąpił także w nagraniu *#hot16challenge*⁵⁷, co świadczyło o fascynacji karierą artystyczną ojca i chęci pójsia w jego ślady. Nie mniej utalentowany okazał się młodszy syn, Nikodem⁵⁸, który oprócz muzyki zainteresował się tańcem⁵⁹. Obecnie jest on „pierwszym i osobistym krytykiem” muzyki ojca⁶⁰.

W opisie rodziny nie można pominąć rodziców Adama, którym tak wiele zawdzięcza. Matka, Barbara Ostrowska, w oczach syna była – jak sam Adam określił – jednocześnie „roztrzępaną artystką” i „cudowną matką”⁶¹. Niewątpliwie jako prawdziwa melomanka⁶² i profesorka muzyki, związana przez lata z Akademią Muzyczną i Państwową Wyższą Szkołą Filmową, Telewizyjną i Teatralną w Łodzi profesjonalnie kierowała krokami syna⁶³. Bez wątpienia te zawodowe zainteresowania matki

⁵⁰ A. Ostrowski, *OSTR. Brzydki...*, dz.cyt. (Autobiografia), 143.

⁵¹ Wywiad z Adamem Ostrowskim, *Empik Apostrof Festival 2019. Adam Ostrowski (O.S.T.R.)*, dz.cyt., 1: 03:24–1:04:00.

⁵² A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...*, dz.cyt., (Audiobook), 2:22:04–2:22:10.

⁵³ Tamże, 1:00:16–1:00:27.

⁵⁴ Tamże, 1:02:22–1:02:42.

⁵⁵ Tamże, 2:34:54–2:35:01.

⁵⁶ A. Ostrowski, *Jaki ojciec taki syn*, <https://www.youtube.com/watch?v=KqPZOap8LcI> (dostęp: 10.01.2021).

⁵⁷ A. Ostrowski, *#hot16chellang*, <https://www.youtube.com/watch?v=d-Zpzd8YB-8> (dostęp: 10.01.2021).

⁵⁸ A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...*, (Audiobook), dz.cyt., 3:03:49–3:03:54.

⁵⁹ Wywiad z Adamem Ostrowskim, *Empik Apostrof Festival 2019. Adam Ostrowski (O.S.T.R.)*, dz.cyt., 1:04:55–1:05:00.

⁶⁰ Tamże, 1:08:54–1:09:10.

⁶¹ Wywiad Szymona Majewskiego z Adamem Ostrowskim, *O.S.T.R. w Radiu ZET: Boję się, w jakim kraju będą żyć moje dzieci*, 19:10–19:13, https://www.youtube.com/watch?v=sjFpqw76_vI (dostęp: 10.01.2021).

⁶² A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...*, dz.cyt., (Audiobook), 3:11–3:19.

⁶³ R. Miszczak, A. Cała, *Beaty, Rymy, Życie: Leksykon muzyki hip-hop*, Poznań 2005, 375. Por. Wywiad Szymona Majewskiego z Adamem Ostrowskim, *O.S.T.R. w Radiu ZET...*, dz.cyt., 8:49–8:55.

(uczyła rytmiki, kształcenia słuchu i improwizacji fortepianowej) miały wpływ nie tylko na rozwój talentu muzycznego, ale także na zdobycie umiejętności scenicznych oraz łatwości we „fristajlowaniu”⁶⁴. Z kolei, ojciec, Marek Ostrowski, który był pisarzem⁶⁵, amatorem dobrej muzyki rozrywkowej (szczególnie admiratorem zespołu The Beatles)⁶⁶, był dla syna przyjacielem, powiernikiem i doradcą w wyborze drogi życiowej⁶⁷.

Warto na koniec powiedzieć o dziadkach Ostrowskiego. Wprawdzie raper za dużo nie poświęca im miejsca w swoich wspomnieniach, lecz mimochodem wyznaje, że byli dla niego nauczycielami patriotyzmu i wzorami walki za ojczyznę⁶⁸; również byli dla niego przykładami rodzinnej miłości i domowego ciepła. W swoim audiobooku Ostrowski, wspominając pobyt w szpitalu w stanie krytycznym, z rozrzewnieniem opisuje przyjazd babci i rozmowę z nią, z której dopiero wywnioskował, w jak ciężkim jest stanie:

Kiedy do szpitala przyjechała moja prawie stuletnia babcia, wreszcie i ja zdałem sobie sprawę, że to może być to koniec. Siedzieliśmy w szpitalnym bufecie, popijając kawę, gdy babcia złapała mnie za rękę i ze łzami w oczach powiedziała: *Adasiu, ja pierwsza*. Oboje wiedzieliśmy o co chodzi. Babcia była załamana, że może mnie już nie zobaczyć⁶⁹.

3. WIZERUNEK MEDIALNY RAPERÓW NA PLATFORMIE YOUTUBE

Autor przyjmuje rozumienie wizerunku medialnego zaproponowane przez Katarzynę Molek-Kozakowską. Zdaniem polskiej językoznawczyni, wizerunek jest kreowaniem spojrzenia na danego człowieka, firmę, ideę, instytucję itp. za pomocą pewnego konstruktów medialnego, czego skutkiem jest osiągnięcie oczekiwanego efektu⁷⁰. Jako odbiorcy wizerunku medialnego nieczęsto zastanawiamy się, na ile oglądany przekaz medialny jest odzwierciedleniem rzeczywistości, a na ile jej kreacją. Taki przekaz zawsze daje nam swojego rodzaju wycinek danej sprawy, aspekt osoby, fragment życia, na podstawie którego wyrabiamy swoją osobistą opinię. Na podstawie takiego przekazu formułujemy swój punkt widzenia, a ostatecznie pogląd na życie⁷¹. Sposób budowania wizerunku przez media może powodować,

⁶⁴ Wywiad z Adamem Ostrowskim, *Empik Apostrof Festival 2019. Adam Ostrowski (O.S.T.R.)*, 25:40–26:05, <https://www.youtube.com/watch?v=dvC-nIDMGYE> (dostęp: 10.01.2021).

⁶⁵ Tamże, 21:17–21:28.

⁶⁶ A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...*, dz.cyt. (Audiobook), 4:20–4:31.

⁶⁷ Wywiad z Adamem Ostrowskim, *Empik Apostrof Festival 2019. Adam Ostrowski (O.S.T.R.)*, dz.cyt., 22:26 min – 22:51.

⁶⁸ Wywiad Szymona Majewskiego z Adamem Ostrowskim, *O.S.T.R. w Radiu ZET: Boję się, w jakim kraju będą żyć moje dzieci*, dz.cyt., 26:05–28:02.

⁶⁹ A. Ostrowski, *O.S.T.R. – Brzydki...*, dz.cyt., (Audiobook), 3:16:07–3:16:19.

⁷⁰ K. Molek-Kozakowska, *O wizerunkowości sfery publicznej i jej analizie retorycznej*, w: *Retoryka wizerunku medialnego*, red. A. Budzyńska-Daca, A. Kampka, K. Molek-Kozakowska, Opole 2016, 6.

⁷¹ Tamże.

iż będziemy (lub nie) przychylni danej osobie, firmie, idei, instytucji itp., albo też pozostaniemy obojętni. Każdy przekaz medialny jest uwarunkowany okolicznościami. Jego siła jest uzależniona od kilku czynników: 1) znajomości odbiorcy, do jakiego kierujemy swój przekaz, 2) wykorzystania całkowitego potencjału medium, w którym występujemy, 3) świadomości tego, co próbujemy im przekazać⁷². Te czynniki wpływają na odbiór przekazu, jak i na więź (wymiar społeczny) nadawcy (twórcy wizerunku) z odbiorcą.

Oprócz twórców wizerunku drugą kluczową rolę w budowaniu wizerunku medialnego zajmuje audytorium, to jest grupa docelowa, która warunkuje wyznaczenie danych kryteriów obrazu, mowy, gestów, słowem prezentowania danych elementów i sposobu przekazywania informacji⁷³.

Jeśli chodzi o narzędzia i kanały medialne, z których twórcy wizerunku decydują się korzystać w celu dotarcia do widza, to otwiera się ogromny wachlarz możliwości. Dzięki nim mogą przedstawić różne – w zależności od potrzeby – elementy wizerunku, tj. wartości, dzięki którym mogą zjednać sobie odbiorcę. Z tej racji dla twórcy wizerunku jest bardzo istotne zdefiniowanie tego, co należy zaprezentować i w jaki sposób to przedstawić, aby osiągnąć pożądany rezultat społeczny lub komercyjny.

We współczesnym świecie jednym z głównych kanałów komunikacji społecznej jest Internet. Jak wskazują statystyki, ten sposób przekazu informacji stał się bardzo popularny⁷⁴: według danych statystycznych z 2020 r. dostęp do Internetu w Polsce miało ponad 90,4% gospodarstw domowych⁷⁵. Tym samym Internet stał się niewątpliwie najbardziej dostępnym i powszechnym kanałem komunikacyjnym.

Z prowadzonych badań medioznawczych wynika, iż w naszym kraju stale zmniejsza się skala informacyjnego wykluczenia, a Internet – niezależnie od regionu zamieszkania – staje się podstawowym źródłem informacji⁷⁶. Internet stanowi bazę budowania wizerunku. Już nie tylko przedsiębiorcy i politycy, osoby publiczne, artyści, celebryci itp. wykorzystują go do kreowania własnego wizerunku, ale również pojedyncze grupy społeczne i obywatele zainteresowani popularnością, zwróceniem na siebie uwagi czy utrzymywaniem kontaktu z licznymi obserwatorami. Takie działania ułatwiają kontakt społeczny wśród mieszkańców nie tylko określonych okolic czy regionów, ale również w makroskali – całego kraju, Europy, a nawet świata⁷⁷.

⁷² Tamże, 7.

⁷³ Tamże.

⁷⁴ J. Adamczuk, *Media społecznościowe jako narzędzie kreowania wizerunku jednostek samorządowych na przykładzie samorządów lokalnych powiatu jeleniogórskiego*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 2014, nr 332 (Gospodarka lokalna w teorii i praktyce), 189.

⁷⁵ *Spółczesność informacyjne w Polsce w 2020 roku*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa-Szczecin 2020, 132, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/spoleczenstwo-informacyjne-w-polsce-w-2020-roku,1,14.html> (dostęp: 10.01.2021).

⁷⁶ Tamże.

⁷⁷ Zob. J. Adamczuk, dz.cyt., 190.

W Internecie mamy wiele kanałów i platform komunikowania. Wśród nich możemy wyróżnić takie jak: Facebook⁷⁸, Instagram⁷⁹, Twitter⁸⁰, YouTube⁸¹ i inne. Na podstawie raportu Empemedia z 2021 r. dowiadujemy się, że platforma YouTube jest stale jednym z najszybciej rozwijających się i najpopularniejszych serwisów w Polsce. Z tego źródła według danych korzysta około 92,8% Polaków⁸². Mateusz Grzesiak w następujący sposób określa rolę, miejsce i cel zakładania stron internetowych na platformie YouTube:

Serwis YouTube jest jednym z najważniejszych filarów współczesnej kultury i metakultury⁸³. Wśród licznych funkcji odgrywa m.in. rolę narzędzia edukacyjnego, źródła informacji oraz promocji, stanowi bardzo ważne narzędzie oddziaływania marketingowego przez umożliwienie m.in. kreowania marki oraz angażowanie użytkowników⁸⁴.

Grzesiak w powyższym cytacie zdefiniował najważniejsze cele i własności YouTube jako medium społecznościowego. Podkreślił zwłaszcza rolę, jaką odgrywa obecnie ta platforma, nazywając ją wprost „filarem współczesnej kultury” i warunkiem rozwoju kultury w przyszłości. Zasadność tego twierdzenia potwierdza sytuacja powstała wskutek pandemii COVID-19, kiedy to narzędzie medialne stało się jednym z głównych obszarów oddziaływania i rozwijania się kultury masowej, a w niektórych wypadkach nawet tzw. kultury wysokiej. Na tej platformie możemy dostrzec ogromne zróżnicowanie treści i formy nadawanych komunikatów.

Bezapelacyjnym walorem platformy YouTube jest możliwość interakcji nadawcy z odbiorcą. To pozwala odczuć i stworzyć swoistą dwustronną więź: obserwator – kreator materiału. Warto tu podkreślić jeszcze jeden niezwykle ważny aspekt funkcjonowania platformy YouTube – mianowicie jest ona dziś bardzo popularną quasi-wyszukiwarką internetową. Według Marii Lewandowskiej, to druga co do wielkości wyszukiwarka dostępna w sieci, co też ma wpływ na budowanie wizerunku. Lewandowska w swojej charakterystyce tego medium wykorzystuje twierdzenie Liany Li Evans⁸⁵:

⁷⁸ Facebook – serwis internetowy, działający na zasadzie osobistego bloga, możemy na nim publikować, zdjęcia, wpisy, nagrania, <http://w60.pl/co-to-jest-facebook-najwazniejsze-informacje-2/> (dostęp: 10.01.2021).

⁷⁹ Instagram – to aplikacja oraz portal internetowy, które służą do dzielenia się zdjęciami, <https://komorkomania.pl/35606,instagram-co-to-jest-i-jak-dziala> (dostęp: 10.01.2021).

⁸⁰ Twitter – jest to serwis społecznościowy, informacyjny działający na zasadzie mikroblogowania, <https://antyweb.pl/co-to-jest-twitter/> (dostęp: 10.01.2021).

⁸¹ YouTube – serwis, w którym internauci mogą bez opłat umieszczać i odtwarzać strumieniowo filmy i muzykę, https://kompan.pl/co-to-jest/youtube/?tx_cookies_main%5Baction%5D=cookie-&cHash=1dfae597275dc4fbccebbc875beac4387 (dostęp: 10.01.2021).

⁸² Empemedia – Skuteczna komunikacja, *Social Media w Polsce 2021 – nowy raport*. <https://empemedia.pl/social-media-w-polsce-2021-nowy-raport/> (dostęp: 10.01.2021).

⁸³ Metakultura – jest to sposób, w jaki kultura przedstawia samą siebie za pomocą dostępnych kulturze narzędzi: symboli, znaków, kodów, dyskursów i mediów, Zob. <https://spisekkultury.wordpress.com/w-strone-metakultury-rozwoju/w-strone-metakultury-rozwoju-2/przeszkoda-metakulturowa/> (dostęp: 10.01.2021).

⁸⁴ M. Grzesiak, *Wykorzystanie serwisu YouTube w kształtowaniu marki osobistej – wyniki badań*, *Marketing i Zarządzanie* 2017, nr 1.47, 335.

⁸⁵ Liana Li Evans – blogerka, ma wyższe wykształcenie w zakresie PR oraz informatyki, a od

Ściśle rzecz ujmując, YouTube nie jest wyszukiwarką internetową, mimo to jest to druga najpopularniejsza strona wykorzystywana w celu wyszukiwania treści w Internecie. Od wiosny 2009 r. serwis ten konsekwentnie wyprzedza wyszukiwarki Bing i Yahoo! pod względem liczby zapytań⁸⁶.

Powyższe słowa pokazują, jak ważną rolę odgrywa ta platforma w Internecie. Dla wielu użytkowników to medium stało się w ciągu kolejnych kilku lat swojego rodzaju źródłem poszukiwań informacji i skarbnicą wiedzy oraz rozrywki (według danych statystycznych z 2016 r. ponad 90% badanych graczy przyznawało, że przynajmniej raz w tygodniu szuka na YouTube porady związanej z gramami)⁸⁷. Reasumując, możemy uznać, że zainteresowanie platformą YouTube, jako źródłem informacji i potencjalnym narzędziem budowy wizerunku, jest praktycznie nieograniczone.

Platforma YouTube stanowi zatem w uzasadniony sposób mediów popularne, ważne i przyszłościowe oraz istotne źródło informacji. Nie przypadkiem, w tym zakresie YouTube detronizuje telewizję; oferuje bowiem łatwy dostęp do różnorodnych materiałów i daje możliwość decydowania, co chcemy w danym momencie oglądać. Użytkownicy platformy dzięki temu mogą nie tylko pozyskiwać informacje bieżące i archiwalne, ale również dzielić się z swoimi pasjami, przeżyciami, utrzymywać kontakt z widzami i bliskimi im osobami. Platforma ta daje wreszcie możliwość rozwoju kariery zawodowej, artystycznej, a także kreowania własnego wizerunku⁸⁸.

Nie bez znaczenia w udanym funkcjonowaniu platformy YouTube pozostaje walor finansowy. Z badań Grzesiaka wynika, że użytkownicy YouTube doceniają, iż platforma daje im możliwość osiągnięcia korzyści finansowych (tak uważa ponad 80% badanych w Polsce i w Stanach Zjednoczonych)⁸⁹. Dzięki temu na rynku pracy powstał nowy sposób zarobkowania – stanowisko youtubera⁹⁰.

Popularność platformy YouTube sprawia, że na niej swoje konta zakładają nie tylko pojedynczy użytkownicy, ale i grupy. Wśród nich wyróżniające się grono zajmują raperzy. Głównym celem ich obecności na platformie jest pokazywanie swojej twórczości muzycznej „światu” i dzielenie się doświadczeniami z kolegami raperami. Często nie ograniczają się oni do spraw muzycznych, ale podejmują ważne problemy z punktu widzenia społecznego i kulturalnego. YouTube wielu młodym raperom umożliwia zdobycie popularności i zapewnia szybki rozwój kariery.

1999 r. zajmuje się marketingiem w wyszukiwarkach internetowych. Prowadzi blog „Search Marketing Gurus” i jest dyrektorem ds. mediów społecznościowych w Serengeti Communications, waszyngtońskiej firmie świadczącej usługi konsultingowe w zakresie marketingu online. Twórczyni książek z zakresu marketingu w social mediach, <https://helion.pl/autorzy/liana-evans> (dostęp: 10.01.2021).

⁸⁶ Liliana Evans, *Social Media Marketing. Odkryj potencjał Facebooka, Twittera i innych portali społecznościowych*, tłum. B. Sałbut, Gliwice: Helion, 272. Cyt. za: M. Lewandowska, *YouTube jako narzędzie kreowania wizerunku na przykładzie wideobloga Kammel Czanel*, Media – Kultura – Komunikacja Społeczna, 2018, nr 4.14, 36.

⁸⁷ B. Luzak, *YouTube: dane, liczby, statystyki [część #1]*, YT360, <https://yt360.pl/youtube-dane-liczby-statystyki-czesc-1/> (dostęp: 10.01.2021).

⁸⁸ K. Talik, *Jak budować swój wizerunek w mediach społecznościowych?* MAKRO Polska, 0:41 min–1:03 min. <https://www.youtube.com/watch?v=Hdyd2V0eYtQ> (dostęp: 10.01.2021).

⁸⁹ M. Grzesiak, dz.cyt., 337.

⁹⁰ YouTuber – osoba zajmująca się tworzeniem i umieszczaniem filmów w serwisie internetowym YouTube, Zob. Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego. Najnowsze Słownictwo Polskie, <https://nowewyrazy.uw.edu.pl/haslo/youtuber.html> (dostęp: 10.01.2021).

Prześledźmy poczynania raperów na podstawie konkretnych przykładów.

Bedoes, a właściwie Borys Piotr Przybylski – jest raperem i autorem tekstów oraz założycielem zespołu 2115 Gang. Według portalu internetowego Glamrap.pl otrzymał nagrodę Debiut Roku 2017⁹¹; singlem zatytułowanym *05:05* zdobył nominację do nagrody Fryderyka 2019 w kategorii Przebój Roku⁹².

Bedoes przez wielu słuchaczy i obserwatorów kultury hip-hop jest uważany za jednego z pionierów używających platformę YouTube w celach rozwoju kariery muzycznej⁹³. Dobrą charakterystyką jego kariery w hip-hopowym mainstreamie są słowa *Wujka Samo Zło (WSZ)*⁹⁴ w telewizyjnej Super Stacji⁹⁵, w programie *Pytowy Janusz*. W odpowiedzi na pytanie prowadzącego o nowych raperów, którzy stali się rozpoznawalni dzięki działaniom na platformie YouTube, podał przykład Bedoesa, i powiedział:

No proszę bardzo. To jest tak, tylko wiesz on się przez samego YouTube'a nie wylansował. Oczywiście YouTube teraz pomaga młodym artystom, ale ten chłopak po prostu uderzał, wysyłał swoje demówki⁹⁶. Podobno już cztery lata temu wysyłał swoje demówki do SB Mafii, czyli do takiej grupy raperów [...] ⁹⁷.

W przytoczonych słowach zauważamy wskazanie YouTube'a jako narzędzia pomagającego w rozwoju i promocji młodych talentów. W dalszej części swojej oceny ekspert przedstawił istotne cechy sylwetki, które pozwoliły dojść do wyznaczonego przez rapera celu, którym było wydanie płyty⁹⁸.

W tym samym wywiadzie *Wujek Samo Zło* opisuje również charakter rozwoju kariery raperów, który nie polega już na radykalnym przejściu z undergroundu do mainstreamu. Opisuje mianowicie interesujący przebieg kariery raperów młodego pokolenia:

Na przykład taki Zip Skład [...]. Musieli przejść przez mękę do mainstreamu, a tutaj jest taki szybki skok do tego mainstreamu⁹⁹.

⁹¹ *Debiut Roku – podsumowanie polskiej sceny w 2017* Glamrap.pl, <https://glamrap.pl/debiut-roku-podsumowanie-polskiej-sceny-w-2017/> (dostęp: 10.01.2021).

⁹² Zob. <https://www.youtube.com/channel/UCLLUiZfV9aOdnZN9ViIfSDQ/about> (dostęp: 10.01.2021).

⁹³ Mikołaj Janusz, *PYTOWY JANUSZ #65 Sama prawda od Wujka Samo Zło*. Super stacja. 4:33 min – 4:44 min, <https://www.youtube.com/watch?v=QHD2pOeP3CE> (dostęp: 10.01.2021).

⁹⁴ *Wujek Samo Zło* (znany również jako *WSZ*) – Maciej Gnatowski – raper, freestyle'owiec, prezynter telewizyjny, konferansjer, aktywista hiphopowy. Zob. D. Węclawek, M. Flint, T. „CNE” Kleyff, A. Cała, K. Jaczyński, *Antologia Polskiego Rapu... – Słownik*, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2015, 483, <https://www.nck.pl/upload/attachments/313380/Słowniczek.pdf> (dostęp: 10.01.2021).

⁹⁵ Nazwa profilu na platformie YouTube, <https://www.youtube.com/channel/UC5WvpvrUhv2N-S3Jr9J0qnBA> (dostęp: 10.01.2021).

⁹⁶ *Demo/demówka* – kilka utworów zebranych w całość z myślą o zaprezentowaniu ich potencjalnemu wydawcy. Zob. D. Węclawek, M. Flint, T. „CNE” Kleyff, A. Cała, K. Jaczyński, *Antologia Polskiego Rapu...*, dz.cyt., 8, <https://www.nck.pl/upload/attachments/313380/Słowniczek.pdf> (dostęp: 10.01.2021).

⁹⁷ Super Stacja, *PYTOWY JANUSZ #65 Sama prawda od Wujka Samo Zło*. 4:33 min–5:01 min, <https://www.youtube.com/watch?v=QHD2pOeP3CE> (dostęp: 10.01.2021).

⁹⁸ Tamże.

⁹⁹ Tamże, 5:22 min–5:47 min.

Analizując twórczość Bedoesa pod względem popularności jego utworów oraz biorąc pod uwagę liczbę wyświetleń, możemy zauważyć, że najpopularniejsze single promujące jego albumy były rekordy wyświetleń na platformie YouTube. Spośród nich należy wyróżnić takie utwory jak: *Biały i młody* z liczbą 32 mln wyświetleń¹⁰⁰, *Janosik* z liczbą 40 mln¹⁰¹, *Jesteś ładniejsza niż na zdjęciach (na zawsze)* z liczbą 63 mln¹⁰² oraz *TOA\$T* z liczbą 10 mln¹⁰³.

Tematyka, którą porusza w swoich nagraniach Borys Piotr Przybylski, jest zróżnicowana, zaczynając od muzyki i jej wizualizacji przedstawiającej szybkie życie opierające się na korzystaniu z niego całymi garściami, przez utwory o lekkiej tematyce, do nagrań wypełnionych po brzegi cenionymi wartościami społecznymi i obserwacjami egzystencjalnymi. Przykładem tego jest singiel *Biały i młody*, pochodzący z jego pierwszego albumu *Aby śmierć miała znaczenie*. A w piosence *Janosik*, znajdującej się na jego drugiej płycie, możemy dostrzec nie tylko charakterystykę środowiska, w którym się wychował, ale także cenione przez ogół społeczeństwa wartości, takie jak rodzina i przyjaźń. Wnioskując z powyższych nagrań, możemy stwierdzić, iż styl Bedoesa jest uniwersalny, który ułatwia trafienie do szerszego grona odbiorców. Prawdopodobnie jest to świadomy i celowy zabieg, aby utrzymać i stale zwiększać liczbę obserwatorów i odbiorców swojej muzyki na platformie YouTube.

Z kolei Michał Matczak, znany również jako Mata – syn znanego profesora prawa, Marcina Matczaka (UW), jednego z najgłośniejszych krytyków zmian przeprowadzanych w sądownictwie w ostatnich latach – stał się rozpoznawalny na YouTube już po pierwszym singlu, pochodzącym z płyty *100 dni do matury. Patointeligencja*¹⁰⁴, którą opublikował 11 grudnia 2019 r.¹⁰⁵ na kanale *SBM label*¹⁰⁶. W piosence tej opisał sytuacje, których sam był uczestnikiem albo obserwatorem, a mianowicie życie osób wychowanych w bogatych i dobrze sytuowanych rodzinach, w których panuje zepsucie społeczne, o czym wszyscy milczą¹⁰⁷. Mówi o takich problemach jak: narkomania, alkoholizm, problemy psychiczne, nekrofilia, zoofilia, pedofilia. Raper szybko zyskał popularność wśród internautów, ponieważ w zaledwie tydzień od publikacji jego nagranie osiągnęło na YouTube 6 mln

¹⁰⁰ Bedoes, Kubi Producent, *Biały i młody*, <https://www.youtube.com/watch?v=MLjjiMgmW14A-> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁰¹ Bedoes, Golec uOrkiestra, *Janosik*, <https://www.youtube.com/watch?v=EDwwCYaxbkc> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁰² Bedoes, Lanek, *Jesteś ładniejsza niż na zdjęciach (na zawsze)*, <https://www.youtube.com/watch?v=SmMLOZltgh8> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁰³ Bedoes, Lanek, *TOA\$T*, <https://www.youtube.com/watch?v=KWGGPZUuRvo> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁰⁴ S. Rosłon, *Kim jest raper Mata? To Michał Matczak, syn profesora Marcina Matczaka. „Patointeligencja” fascynuje i dzieli Polaków*, Polska Times, <https://polskatimes.pl/kim-jest-raper-mata-to-michal-matczak-syn-profesora-marcina-matczaka-patointeligencja-fascynuje-i-dzieli-polakow/ar/c13-14665187> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁰⁵ Mata, *Patointeligencja*, <https://www.youtube.com/watch?v=wTAibxp37vE> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁰⁶ *SBM label*, <https://www.youtube.com/channel/UCTIyVgnTO9gGZBFq6GRJvUQ> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁰⁷ Mata, *Patointeligencja*, <https://www.youtube.com/watch?v=wTAibxp37vE> (dostęp: 10.01.2021).

wyświetleń¹⁰⁸. Z racji upolitycznienia swego ojca wzbudził zainteresowanie Telewizji Polskiej, która przedstawiła fragment nagrania w wieczornym wydaniu serwisu informacyjnego *Wiadomości*. W krótkim materiale określono rapera jako osobę opowiadającą o patologii polskich elit, przede wszystkim prawników i sędziów¹⁰⁹. W niezamierzony sposób TVP przyczyniła się do promocji Matczaka, przyciągając do nagrania nową falę słuchaczy; na obecną chwilę Michał Matczak ma 49 mln wyświetleń¹¹⁰. Raper najwyraźniej nie był zadowolony z przysługi, jaką mu zrobiła Telewizja Polska. Na platformie YouTube 30 marca 2021 r. opublikował singiel noszący znamienity tytuł *Patoreakcja*, który był odpowiedzią na lawinę komentarzy medialnych do poprzedniego utworu. Piosenka *Patoreakcja* w obecnej chwili na platformie YouTube ma 27 mln wyświetleń¹¹¹.

W wyżej przytoczonych utworach Matczaka daje się dostrzec mocny, kontrowersyjny styl rapowania i przedstawiania realiów. Głównym elementem jest zestawianie kontrastów – porównywanie biednych z bogatymi, skrzywdzonych z krzywdzącymi. Raper pokazuje, że w samej istocie tzw. establishment nie różni się pod względem kondycji moralnej od reszty społeczeństwa.

Innym przykładem muzycznej i społecznej działalności raperskiej na platformie YouTube jest profil założony przez Nati D.¹¹². Ostatnim opublikowanym przez raperkę nagraniem jest *Kłamcie, jak umiecie* (22 IV 2021 r.)¹¹³. Utwór powstał na podkładzie muzycznym piosenki rapera Chady x RX, zatytułowanej *Szukajcie, aż znajdziecie*¹¹⁴, która jest dobrze znana ogółowi słuchaczy muzyki hip-hop. Skrytykowała w nim system zdalnej edukacji wprowadzony w wyniku pandemii COVID 19, wywołując tym samym spore zamieszanie wokół swojej osoby¹¹⁵. Nagranie w ciągu 5 dni osiągnęło milion wyświetleń¹¹⁶, co jest bardzo dobrym wynikiem jak na osobę początkującą, pozostającą w raperskim *undergroundzie*¹¹⁷.

¹⁰⁸ S. Rosłon, dz.cyt., <https://polskatimes.pl/kim-jest-raper-mata-to-michal-matczak-syn-profesora-marcina-matczaka-patointeligencja-fascynuje-i-dzieli-polakow/ar/c13-14665187> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁰⁹ TVP, *Wiadomości, Mata „Patointeligencja”*, <https://www.youtube.com/watch?v=rBvYFqIT1yI> (dostęp: 10.01.2021).

¹¹⁰ Mata, *Patointeligencja*, <https://www.youtube.com/watch?v=wTAibxp37vE>, <https://www.youtube.com/watch?v=t4O1LLk6qIY> (dostęp: 10.01.2021).

¹¹¹ Tamże.

¹¹² Nati D. to młodziutka raperka, <https://www.donald.pl/artykuly/DcjBH2m6/rapujaca-9-latka-stala-sie-hitem-internetu-krytykuje-zdalne-nauczanie-i-uderza-w-rzadzacych> (dostęp: 10.01.2021).

¹¹³ Nati D., *Kłamcie jak umiecie*, <https://www.youtube.com/watch?v=UYJmwXkhXss> (dostęp: 10.01.2021).

¹¹⁴ Chada x RX, *Szukajcie aż znajdziecie*, <https://www.youtube.com/watch?v=cfTi8JvGbJw> (dostęp: 10.01.2021).

¹¹⁵ Donald.pl, *Rapująca 9-latka stała się hitem internetu. Krytykuje zdalne nauczanie i uderza w rządzących*. <https://www.donald.pl/artykuly/DcjBH2m6/rapujaca-9-latka-stala-sie-hitem-internetu-krytykuje-zdalne-nauczanie-i-uderza-w-rzadzacych> (dostęp: 10.01.2021).

¹¹⁶ Nati D., *Kłamcie, jak umiecie*, <https://www.youtube.com/watch?v=UYJmwXkhXss> (dostęp: 10.01.2021).

¹¹⁷ *Underground* – określenie muzyczne używane w stosunku do artystów, którzy nie wydali jeszcze oficjalnej płyty albo związali się kontraktem z niezależnymi wytwórniami. Zob. D. Węclawek, M. Flint, T. „CNE” Kleyff, A. Cała, K. Jaczyński, *Antologia Polskiego Rapu...*, dz.cyt., 25, <https://www.nck.pl/upload/attachments/313380/Słowniczek.pdf> (dostęp: 10.01.2021).

Zagłębiając się w twórczość Nati D., powszechnie określanej przez internautów jako „kanał”, możemy wyszczególnić następujące elementy: 1) przez niespełna dwa lata swojej działalności opublikowała 12 nagrań, z których pierwsze ukazało się 15 grudnia 2019 r.¹¹⁸; 2) na podstawie liczby wyświetleń możemy mówić o stałym wzroście zainteresowania jej nagraniami (wyraźnie się on zaznaczył zwłaszcza od filmu *I nic się nie zmienia*, udostępnionego 24 stycznia 2020 r., inspirowanego twórczością Ryszarda Andrzejewskiego, znanego jako Peja)¹¹⁹.

Jak wspomniano wyżej, najwyższy wzrost wyświetleń daje się zauważyć pod ostatnim utworem Nati D. *Kłamcie, jak umiecie*. Jest to wywołane aktualnością i kontrowersyjnością tematyki związanej z nauczaniem w trybie *on line* i trafieniem tym samym w swojego rodzaju niszę tematyczną. W porównaniu do poprzednich nagrań widać, że w omawianym utworze ogromny nacisk został położony na przekazanie emocji młodej raperki w stosunku do młodego pokolenia inspirowanego jej audytorium, które osobiście przeżywa doświadczenie pandemii COVID 19¹²⁰. To wyraziście pokazuje, jak ogromne możliwości rozwoju kariery muzycznej daje raperom umiejętnie wykorzystywana platforma YouTube. Pokazuje również, iż czasami wystarczy odpowiednio dobrze wykorzystać moment, aby większe grono odbiorców mogło dostrzec daną twórczość.

4. TWARZE ADAMA OSTROWSKIEGO (O.S.T.R.)

W obecnych czasach często spotykamy stwierdzenie, że „ktoś ma wiele twarzy”, tzn. że nakłada różne maski. Może to oznaczać, że ów człowiek zachowuje się inaczej w miejscu pracy, edukacji, a inaczej w domu lub na imprezie z przyjaciółmi. W takich sytuacjach nasuwa się pytanie: jaka jest prawdziwa twarz człowieka i jak ją odróżnić od nakładanej maski? Inaczej mówiąc, chodzi o odpowiedź na pytanie o autentyczność człowieka, gdzie jest sobą, a gdzie udaje.

Słownik języka polskiego podaje aż dziesięć definicji słowa „maska”. W pierwszej kolejności jest to zasłona twarzy (albo jej części) z otworami na oczy, nakładana podczas maskarady, obrzędów ludowych lub przez aktorów w teatrze. W dalszej kolejności maska oznacza pozorne zachowanie się, ukrywanie prawdziwej postawy, własnego zdania czy emocji danego człowieka¹²¹. Raperzy ze względu na swój sceniczny (artystyczny) status są w pewnym stopniu narażeni na ukazywanie „wielu twarzy”. Ta okoliczność zachodzi zwłaszcza wtedy, gdy chcą za wszelką cenę przypodobać się publiczności, swojemu audytorium. Z drugiej strony, istotą ich

¹¹⁸ Nati D., *Krótką zapowiedź klipu Wagary cover Letni Chamski Podryw*, <https://www.youtube.com/watch?v=9DKzvXI41ok> (dostęp: 10.01.2021).

¹¹⁹ Nati D., *I nie zmienia się nic*, <https://www.youtube.com/watch?v=PkAzpP8nCto> (dostęp: 10.01.2021). Peja – Ryszard Andrzejewski, polski raper, tekściarz, producent muzyczny. Zob. D. Węclawek, M. Flint, T. „CNE” Kleyff, A. Cała, K. Jaczyński, *Antologia Polskiego Rapu*, dz.cyt., 371, <https://www.nck.pl/upload/attachments/313380/Słowniczek.pdf> (dostęp: 10.01.2021).

¹²⁰ Nati D., <https://www.youtube.com/channel/UCaZ33HAQvhLm1JbledpD8iA/videos> (dostęp: 10.01.2021).

¹²¹ *Słownik języka polskiego*, [sjp.pwn.pl, https://sjp.pwn.pl/sjp/maska;2481605](https://sjp.pwn.pl/sjp/maska;2481605) (dostęp: 10.01.2021).

scenicznego sukcesu jest szczerłość i prostolinijność; pociągają swoich słuchaczy wtedy, gdy szczerze i otwarcie mówią o swoich problemach, radościach i porażkach. Ważne jest też maksymalne skracanie dystansu między raperem a słuchaczami, znalezienie wspólnego języka. Swoją piosenkę zatytułowaną *Brzydki, zły i szczerzy*, pochodzącą z płyty *HollyŁódź*, Adam Ostrowski zaczyna od słów przywitania z audytorium: „Siemasz ziom, to znów ja, czyli brzydki zły i szczerzy [...]”¹²².

Ostrowski używa tu żargonu właściwego kulturze hip-hopowej, starając się niejako uwiarygodnić siebie jako członka tej społeczności, pokazując jednocześnie, że nie jest lepszy od kogokolwiek; jest taki sam jak członkowie środowiska: „brzydki” i „zły”, ale jednocześnie dzięki temu „szczerzy”. Raperowi wyraźnie zależy na podkreśleniu bliskości do słuchacza, ponieważ w każdej z czterech zwrotek piosenki występuje analogiczna fraza przywitania, sygnalizująca rozpoczęcie kolejnej zwrotki. W pierwszej ze zwrotek możemy zauważyć wymienione wyżej cechy, zwłaszcza pierwszą, kiedy określa siebie jako brzydkiego, mając na myśli zarówno brzydotę duchową, jak i fizyczną.

W wywiadzie przeprowadzonym z nim przez Artura Rawicza mówi nieco kokieterynie (z papierosem w dłoni i z niecenzuralnymi wstawkami): „[...] jestem żulem, piękny nigdy nie byłem, [...] mam ładnego szwagra, który jest przystojny i podoba się wszystkim dziewczynom”¹²³. Wydaje się, że jego deklarowana „brzydota” opiera się nie tylko na urodzie ciała, ale i na ubiorze. Swoimi ubraniami Ostrowski nawiązuje do stylu *skate*, który stał się swojego rodzaju symbolem kultury hip-hopowej: zazwyczaj chodzi w szerokich znoszonych ubraniach i w czapce z daszkiem. Jednocześnie podchodzi do swojego wyglądu z rezerwą, przekuwając brzydotę w walor: „Bycie brzydkim jest atutem, nikt się ciebie nie czepia”¹²⁴.

Kolejną cechą charakteru Ostrowskiego jest złość, która powstaje w nim na skutek tego, co widzi i co go otacza, zwłaszcza złość na rządzących krajem. Możemy to zauważyć w następujących słowach tej samej piosenki:

Ziombel nie mamy, jak żyć, w nas siła wyobraźni
Czas nie da drugiej szansy, bo rządzą nami kaczki
Ciągłe KWA! KWA! [...].
Mam już dość niej
Jesteście nam potrzebni jak głuchemu walkman [...]”¹²⁵.

Z tekstu wynika, że piosenkarz jest zły na polską scenę polityczną; drwi sobie z rządzących krajem. Podobne wnioski możemy wyciągnąć z piosenki *A.B.C.* z albumu *Masz to jak w banku*¹²⁶. Autor opisuje w niej swój odbiór aktualnych relacji społeczno-politycznych w kraju. Jest tu zauważalna spora dawka agresji werbalnej i emocjonalnej. Przy czym tym razem jego krytyka nie jest ukierunkowana

¹²² O.S.T.R., *Brzydki, zły i szczerzy*. <https://www.youtube.com/watch?v=vj6m-gTkX2U&t=88s> (dostęp: 10.01.2021).

¹²³ A. Rawicz wywiad z O.S.T.R., *Wywiad z O.S.T.R.*, Grudzień 2011 r., część 2/7, <https://www.youtube.com/watch?v=u82y4C7a26Q> (dostęp: 10.01.2021).

¹²⁴ Tamże.

¹²⁵ Tamże.

¹²⁶ O.S.T.R., *A.B.C.* <https://www.youtube.com/watch?v=3jNuhn1d3ew> (dostęp: 10.01.2021).

personalnie. Chodzi raczej o całą klasę polityków, którzy traktują siebie jako nadludzi, a wyborców jako podludzi i jednocześnie swoje ofiary. Czytając komentarze internautów pod nagraniem udostępnionym na platformie YouTube, daje się zauważyć sporą identyfikację fanów rapera z takiego rodzaju odbiorem świata polityki¹²⁷. Przesłanie to traktują jako uniwersalne, właściwe dla siebie i subkultury. W kontekście innych utworów Ostrowskiego można z całą odpowiedzialnością powiedzieć, że jest to przesłanie buntu, mocno utożsamianego z tego typu gatunkiem muzycznym.

Adam Ostrowski przedstawia swoje szczere oblicze również wówczas, gdy fascynuje się produkcją swoich utworów i realizacją nagrań. W piosence *O robieniu bitów*¹²⁸ opisuje przebieg tworzenia podkładu muzycznego do utworu hip-hopowego za pomocą samplerów MPC60 i AKI 5000. Pokazuje zastosowanie dźwięków: stopy, werbla i innych instrumentów. Pod względem tekstowym, jak i brzmieniowym nawiązuje do klimatów jazzowych, które często występowały na jego wcześniejszych płytach oraz były ich motywami przewodnimi. Część wizualna nagrania przedstawia improwizowany przebieg tworzenia tzw. bitu. Na klipie i w tekście wyszczególniony jest pieczołowity stosunek do instrumentów muzycznych, które stanowią część jego życia. Z zachowania, mimiki twarzy Ostrego można ponadto wyczytać fascynację i zadowolenie z powodu tworzenia i wykonywania muzyki.

Do podobnego wniosku możemy dojść po obejrzeniu poradnika: *Gotuj z Oстрыm – Bit z zabawek*¹²⁹. Ostrowski przedstawia w nim przebieg tworzenia podkładu muzycznego z tytułowych zabawek. Na pierwszy rzut oka da się zauważyć czerpaną przez artystę przyjemność z tworzenia i wykonywania muzyki. Widać, jak ważną rolę odgrywa ona w jego życiu osobistym. Można z całą odpowiedzialnością stwierdzić, że wrażliwość muzyczna, przyjemność płynąca z wytwarzania i słuchania dźwięków jest motorem napędowym jego twórczości. Zdolność przyciągania do siebie ludzi, przykuwania ich uwagi jest niezwykle potrzebna osobom medialnym, w tym artystom. Często jest to powiązane z posiadaniem danych umiejętności artystycznych, na przykład grania na instrumencie, śpiewania, pisania dobrych tekstów. Są to cechy uniwersalne, mile widziane w całym społeczeństwie zarówno wśród młodego, jak i starszego audytorium.

Znakiem rozpoznawczym twórczości raperskiej Ostrowskiego jest dystans do siebie, ukazywany we *freestyle'u*, jednym z najważniejszych elementów kultury hip-hop. Spełnia on u Ostrowskiego ściśle określoną rolę, czego dobrym przykładem jest nagranie: O.S.T.R., *freestyle | Instrukcja obsługi świrów | Koncert A2 Wrocław*¹³⁰. Utwór nawiązuje do zakończenia koncertu we Wrocławiu. Zaczyna się od utworu o charakterze sentymentalnym; raper recytuje tekst, po czym sprawnie przechodzi do swojego ulubionego *freestyle'u*. Ostrowski ukazuje w nim dystans do

¹²⁷ Komentarze pod nagraniem O.S.T.R.: *A.B.C.* <https://www.youtube.com/watch?v=3jNuhn1d3ew> (dostęp: 10.01.2021).

¹²⁸ O.S.T.R., *O robieniu bitów.* https://www.youtube.com/watch?v=u0uTHAN_D8M (dostęp: 10.01.2021).

¹²⁹ O.S.T.R., *Gotuj z Oстрыm – Bit z zabawek*, https://www.youtube.com/watch?v=_QXII_9-je-g&t=7s (dostęp: 10.01.2021).

¹³⁰ O.S.T.R., *freestyle | Instrukcja obsługi świrów | Koncert A2 Wrocław*, <https://www.youtube.com/watch?v=fJ-6XU4iHI0> (dostęp: 10.01.2021).

siebie poprzez wykorzystanie różnych skojarzeń i poprzez krytykę własnej osoby, czym wprowadza swoich fanów w stan rozbawienia i jednocześnie podziw dla niego. Ten element występuje prawie na każdym jego koncercie. Raper przyciąga w ten sposób do siebie słuchaczy i fanów oraz sprawia, że jego koncerty są oblegane.

Kolejną „twarzą” Adama Ostrowskiego jest rodzina, która stoi na czele jego hierarchii wartości. Rodzina kształtuje zachowanie, wartości czy postawy i odruchy społeczne, uczy życia z ludźmi i wśród ludzi. Ostrowski w przytoczonym wcześniej wywiadzie zaznacza, że choć muzyka jest jego prawdziwą namiętnością, to gdyby miał wybierać między muzyką a rodziną, zdecydowanie wybrałby rodzinę:

Żyjesz szargany namiętnościami. Chodzi oto, że ja jestem kompletnie oddany tym namiętnościom. [...] Moją namiętnością jest rodzina i przyjaźń¹³¹.

Członkowie rodziny to dla Ostrowskiego najwięksi przyjaciele. Relacje z nimi stanowią dla niego największą namiętność, przez co możemy rozumieć, że uczucia te są niezwykle mocne, gwałtowne i niemożliwe do zerwania. Na uwagę przeprowadzającego wywiad, Artura Rawicza, że raper opowiada o swojej rodzinie niemal na każdym koncercie raper odpowiada:

Pokazuję żonę i syna ze względu na to, że chciałbym promować życie rodzinne. Po prostu chcę pokazywać ludziom że życie rodzinne jest podstawową formą życia i to jest najważniejsze¹³².

W innej części wywiadu Adam Ostrowski uzupełnia swoją myśl, mówiąc wprost:

Dojrzałeś do tego, że wiesz, że o twoim szczęściu nie stanowią pieniądze, tylko rodzina i zdrowie¹³³.

Ze słów Ostrowskiego możemy wnosić, że rodzina to nie tylko uczucia, namiętności, ale przede wszystkim najgłębsza wartość życiowa, większa niż pieniądze. Tą wartością raper chce się dzielić ze swoimi słuchaczami oraz ją promować w społeczeństwie.

W piosence *Mówiłaś mi*¹³⁴, pochodzącej z albumu *Ja tu tylko sprzątam*, Adam opisuje w bardzo ciekawy sposób relację ze swoją matką. Jest to osobisty dialog syna z matką, która jest dla niego doradczynią w życiowych decyzjach, skarbnicą wiedzy w wyborze dróg życia, aniołem stróżem, który troszczy się o niego w dzień i w nocy, pokazuje odpowiednie najlepsze wzorce i sposoby, jak unikać problemów. Siebie zaś w piosence przedstawia jako osobę trochę nieporadną i skupioną na marzeniach, które ciągle gdzieś go ciągną i zwiększają jego ambicje, które z kolei oddalają go od ludzi i ludzkich odruchów. Wtedy matka – jako anioł stróż i głos rozsądku – znów sprrowadza go na właściwą drogę.

W wywiadzie przeprowadzonym z Ostrowskim przez Szymona Majewskiego w programie *Nie mam pytań: O.S.T.R. w Radiu ZET: Boję się, w jakim kraju będą*

¹³¹ Artur Rawicz wywiad z O.S.T.R., *Wywiad z O.S.T.R.*, Grudzień 2011 r., Część 3/7, 2:36 min–2:58 min, <https://www.youtube.com/watch?v=PF-aSMMEs2M> (dostęp: 10.01.2021).

¹³² Tamże.

¹³³ Artur Rawicz wywiad z O.S.T.R., *Wywiad z O.S.T.R.*, Grudzień 2011 r., Część 3/7, 3:36 min–3:42 min, <https://www.youtube.com/watch?v=PF-aSMMEs2M> (dostęp: 10.01.2021).

¹³⁴ O.S.T.R., *Mówiłaś mi*, <https://www.youtube.com/watch?v=jcnlgHgB0Xc> (dostęp: 10.01.2021).

*żyć moje dzieci*¹³⁵, czyni reminiscencję ze swojego nastoletniego życia, opowiada o rówieśnikach, pierwszych grupach robiących graffiti i kultywujących kulturę hip-hop. Pamięcią sięga wspomnień, kiedy złapała go policja podczas tworzenia jednego z takich graffiti. Następnie przytacza anegdotę o swojej nauczycielce gry na skrzypcach. Opowiada o swoich czasach szkolnych i niepocholebnej opinii, którą miał u nauczycieli. Obok tych małych niepowodzeń, wspomina też o swoich sukcesach muzycznych. Dostanie się do Akademii Muzycznej z bardzo dobrym wynikiem świadczy o jego zdolnościach i talencie. Do tego niewątpliwie przyczyniła się matka, która uczyła go muzyki. Co wyjaśnia, dlaczego łączyła ich tak mocna więź. W utworze *All my life*¹³⁶, znajdującej się na albumie *W Drodze Po Szczęście*, przeprasza matkę za to, że był dla niej „wyrodnym synem”; jednocześnie dziękuje matce za zarażenie go pasją muzyczną oraz za stworzenie wspaniałego otoczenia muzycznego. W drugiej zwrotce mówi o swoich uczuciach związanych z ciężką sytuacją, jaką było rozejście się jego rodziców, co mogło stanowić przyczynę późniejszych problemów emocjonalnych Adama, łącznie z chęcią popełnienia samobójstwa. W trzeciej zwrotce można wyczuć ton dystansu do ojca, który w niewystarczającym stopniu uczestniczył w życiu nastolatka. Mimo to przebacza swojemu ojcu i okazuje mu wyrozumiałość. Piosenka kończy się słowami, że mimo zaistniałej sytuacji, dalej będą rodziną i nic tego nie zmieni. Klip zrealizowany do tego utworu zawiera nagrania rapującego Adama oraz wchodzące na przemian chronologicznie zdjęcia z jego dzieciństwa wraz z napisami zawierającymi fragmenty tekstu, które miały zostać wyszczególnione. Na grafikach możemy zauważyć cyfry, które da się zrozumieć jako lata, odnoszące się do ważniejszych wydarzeń z życia artysty.

Ważną rolę w kształtowaniu dziecka odgrywa relacja z rodzicami, która daje wzorce do późniejszych postaw: męskości, kobiecości. Odpowiada za rozwój zainteresowań młodego człowieka poprzez chęć kopiowania zauważonych wzorców. Potwierdzającym przykładem tego jest utwór *Jaki Ojciec Taki Syn*¹³⁷, który powstał do albumu *Życie Po Śmierci*. Już po samym tytule utworu dochodzimy do wniosku, że piosenka przedstawia relacje ojca z synem – jest to relacja bardzo intymna. Album powstał z połączenia twórczości dwóch artystów O.S.T.R.A. i Juniora O.S.T.R.A., czyli najstarszego syna, Jaśka. Pierwszą zwrotkę rapuje Junior, który relacjonuje sytuację, do jakiej doszło, i co robił podczas nieobecności rodziców. Piosenka została zaaranżowana w taki sposób, jakby miała być nagrana podczas nieobecności ojca. Pokazuje to pewne reminiscencje z młodości Adama, a jednocześnie fascynację ojcem, chęć naśladowania, dążenia do bycia takim jak on. Adam zaś w drugiej zwrotce przedstawia swoje wspomnienia z dzieciństwa, jak wyglądała sytuacja u niego, porównując swojego syna do siebie. W przytoczonym fragmencie widzimy wielką zażyłość i bliskie relacje ojca z synem.

¹³⁵ Szymon Majewski wywiad z O.S.T.R., *Nie mam pytań: O.S.T.R. w Radiu ZET: Boję się, w jakim kraju będą żyć moje dzieci*, 6:05 min – 8:46 min i 10: 50 min – 12:56 min https://www.youtube.com/watch?v=sjFpqw76_vI&t=364s (dostęp: 10.01.2021).

¹³⁶ O.S.T.R., *All my life*, <https://www.youtube.com/watch?v=p3MDBE0mv98> (dostęp: 10.01.2021).

¹³⁷ O.S.T.R., *Jaki Ojciec Taki Syn*, <https://www.youtube.com/watch?v=KqPZOap8Lcl> (dostęp: 10.01.2021).

Ciekawą wizualizację tej relacji stanowi nagranie O.S.T.R. i Junior O.S.T.R. Jasiak, *Jaki ojciec taki syn*, koncert, Łódź 11.03.2016¹³⁸. Jest to relacja z koncertu zawierająca duet rapujących Ostrych, piosenka zawarta w tytule nagrania w wersji pochodzącej z płyty *MTV Unplugged Autentycznie*. Na początku Adam woła swojego syna, a następnie, kiedy zapowiada piosenkę, porównuje syna do siebie. Następnie z jego ust wybrzmiewają słowa, które są ważne w rozwoju dziecka: „Prawda jest taka, że jestem z niego cholernie dumny, naprawdę”¹³⁹.

Nie są to zdawkowe słowa wypowiedziane w celu dodania dziecku otuchy przed wielkim wyzwaniem, jakie stanowi dla dziecka zagranie koncertu przed publicznością. Podczas rapowanej zwrotki, wykonywanej przez syna Adam, zwraca na niego wzrok, obserwując jego zachowanie, a następnie robi mu podbitki głosowe. Są to wyszczególnione fragmenty piosenek rapowane na dwa głosy. Tymi zabiegami powoduje wzmocnienie słów wypowiedzianych przez syna, jak postawienie go w centrum uwagi audytorium. Ostry zaś rapuje zwrotkę, określa łączące ich cechy i daje synowi rady życiowe.

Jak ważne dla Ostrowskiego były relacje z żoną świadczą utwory muzyczne i klipy do nich obojga. Podkreśla to, co od żony zawsze i bezwarunkowo otrzymywał: wsparcie, pomoc, opiekę; przyznaje się, że żona musiała go nieraz sprowadzać na ziemię i uczyłowieczać. Adam relację z żoną przedstawia w utworze *All Awake*¹⁴⁰, pochodzącym z albumu *W Drodze Po Szczęście*. Tytuł w tłumaczeniu na język polski oznacza „Przebudzenie”, albo „przebudźcie się”: w pierwszym przypadku możemy to rozumieć z kontekstu jako nawrócenie, chęć poprawy autora. Jeśli chodzi o drugi sposób rozumowania, możemy odebrać to jako przestrożę dla słuchaczy, żeby nie popełniali jego błędów.

Ostry na przykładzie swojego związku małżeńskiego opisuje błędy, które popełnił. Jako główny z problemów stawia osobistą karierę i uzależnienie od marihuany, która przyczyniła się do poważnej choroby. Intensywna kariera zawodowa z licznymi koncertami doprowadzała do alienacji i uczucia samotności ciężko znośzonego przez żonę. Mimo wymienionych wyżej negatywnych sytuacji, żona była zawsze jego największym wsparciem, kryła go wraz z jego kłopotami przed dziećmi i opinią publiczną.

Swojej rodziny nie ogranicza wyłącznie do najbliższych osób – swego rodzaju rodziną są dla niego również przyjaciele i wszyscy współdomownicy, łącznie z psem. Pojawienie się w piosence psa świadczy o zamiłowaniu do zwierząt. Oprócz psa Ostry hoduje również rybki w akwarium. Potwierdzenie tego możemy znaleźć w nagraniu *Gotuj z Oстрыm – bit z zabawek*¹⁴¹. W opisie tego nagrania występuje sformułowanie, które mówi samo za siebie: „OSTR to cudotwórca (jego muzyka powiększa populację rybek akwariowych)”¹⁴².

¹³⁸ O.S.T.R. i Junior O.S.T.R. aka Jasiak, *Jaki ojciec taki syn*, Koncert, Łódź 11.03.2016 rok, https://www.youtube.com/watch?v=gIr4Yn_7i8Y (dostęp: 10.01.2021).

¹³⁹ Tamże.

¹⁴⁰ O.S.T.R., *All Awake*, https://www.youtube.com/watch?v=bzxpffhOoh_k (dostęp: 10.01.2021).

¹⁴¹ O.S.T.R., *Gotuj z Oстрыm – bit z zabawek*. https://www.youtube.com/watch?v=_QXII_9-jeg&t=7s (dostęp: 10.01.2021).

¹⁴² Tamże.

Kolejna „twarz” Ostrowskiego obrazuje związek artysty z rodzinną Łodzią. W swoich utworach raper stale podkreśla przynależność do rodzinnego miasta Łodzi, a zwłaszcza do dzielnicy Bałuty, w której się wychował. Tej dzielnicy poświęcona jest jedna z piosenek, zatytułowana *O.S.T.R., Bałuty...*¹⁴³, znajdująca się na płycie *Jazz w wolnych chwilach*. Jest to jedna z najbardziej niebezpiecznych dzielnic w Łodzi, jak ją sam określa autor. Wypowiada wprost to, o czym inni boją się mówić, ujawnia mroczne fakty z życia mieszkańców dzielnicy. Szczerłość w opisie świadczy o spostrzegawczości, ale również o swojego rodzaju przywiązaniu do tej dzielnicy, a nawet dumie z pochodzenia z niej. Podkreśla pewien koloryt i specyfikę swoich rodzinnych stron:

Styl to Tabasko
Dzielnica, Bałuty
ŁDZ, miasto
(O.S.T.R., *Jazzurekcja*)¹⁴⁴

Siemanko siostry i bracia
Zacniemy tak pompatycznie
Bałuty 2008
(O.S.T.R., *Introgliceryna*)¹⁴⁵

Widać, że Ostry żyje tym, co go otacza, specyfiką rodzinnego miasta i dzielnicy. Uwidacznia się to także w wywiadzie udzielonym dla Męskiego Grania: *Wywiad z O.S.T.R.-ym, część I*¹⁴⁶. Raper opisuje w nim topografię miasta, bez skrępowania mówi, w jakim otoczeniu się wychowywał: dom dziecka, szpital dla chorych psychicznie. Wiele osób mogłoby uznać to miejsca za dziwne, mało przyjemne i wręcz nieprzyjemne. Niejeden może wstydziłby się przyznać do tego, że w takim miejscu się znalazł. Dla Ostrego jest to miejsce pozytywne.

Nie licząc opisanej topografii miasta, O.S.T.R. omawia bardzo dobrze jego historię. Możemy zauważyć to w wywiadzie udzielonym Empik Apostrof Festival 2019. *Adam Ostrowski (O.S.T.R.)*¹⁴⁷. W przytoczonym fragmencie raper opisuje dzieje swojego miasta przed i podczas II wojny światowej. Ukazuje dawną świetność największego miasta przemysłowego dawnej Kongresówki.

Takie podejście i fascynacja miastem, swoją małą ojczyzną, przekładała się na patriotyzm do Polski. Swoje przekonania w tym względzie wyraził m.in. w wywiadzie dla Szymona Majewskiego w programie *Nie mam pytań*¹⁴⁸. Kiedy prowadzący program spytał Ostrowskiego, czy jest patriotą, ten odpowiedział bez ogródek:

¹⁴³ O.S.T.R., *Bałuty...*, https://www.youtube.com/watch?v=2G0lKal_S40 (dostęp: 10.01.2021).

¹⁴⁴ O.S.T.R., *Jazzurekcja*. <https://www.youtube.com/watch?v=IYLTTb5ZIYo> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁴⁵ O.S.T.R., *Introgliceryna*, <https://www.youtube.com/watch?v=bTghSKWliOg> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁴⁶ O.S.T.R., *Męskie Granie*, Wywiad z O.S.T.R.-ym, część I. 00:00 min–2:00 min, <https://www.youtube.com/watch?v=YGsosG98aNE&t=434s> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁴⁷ Wywiad z O.S.T.R. Empik Apostrof Festival 2019. Zob. A. Ostrowski (O.S.T.R.), 20:30 min–21:30 min <https://www.youtube.com/watch?v=dvC-nIDMGYE> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁴⁸ Sz. Majewski, *Nie mam pytań: O.S.T.R. w Radiu ZET: Boję się, w jakim kraju będą żyć* (Wywiad z O.S.T.R.-ym), 26:45 min – 28:00 min https://www.youtube.com/watch?v=sjFpqw76_vI-&t=364s (dostęp: 10.01.2021).

Oczywiście, jestem dumny, że jestem Polakiem. Jestem dumny, że żyję w kraju, o który walczyli moi dziadkowie¹⁴⁹.

Na skutek następných pytań prowadzącego opowiedział historię swojego dziadka, który był żołnierzem II wojny światowej. W krótki sposób opisuje jego przeżycia, to przed czym udało mu się uciec i to, gdzie walczył za ojczyznę. Następnie określa go swoim bohaterem, a tym samym możemy stwierdzić, że był dla niego wzorem, do którego chciał dążyć.

Ostry otwarcie mówi o przyczynach napisania jednej z piosenek w *Making of teledysk „Ballada o Roju” O.S.T.R. do filmu „HISTORIA ROJA”*¹⁵⁰. Zdecydował się ją stworzyć, aby oddać hołd żołnierzom wyklętym i swoim dziadkom, którzy również walczyli za ojczyznę. Kończy swoją wypowiedź wyjaśnieniem, czym jest patriotyzm w jego mniemaniu: „Patriotyzm jest jeden, jest to miłość do ojczyzny”¹⁵¹.

Ostrowski przedstawił swój stosunek do patriotyzmu również w utworze *Kochana Polsko*¹⁵², znajdującym się na płycie zatytułowanej *Tabasko*. Opisuje w niej to, co zdążył zauważyć w swoim życiu, swoje radości i rozczarowania. O.S.T.R. jest świadomy tego, co się dzieje w polityce kraju, stara się o uczciwą i sprawiedliwą Polskę. Wymowę całego tekstu dobrze oddaje klip, przedstawiający życie i ideały różnych warstw społecznych. Pod koniec nagrania Adam bierze udział w proteście jednej z biedniejszej klasy społecznej. Nadaje to silną wymowę społeczną utworowi. Mówi o nieznośnych podziałach społecznych, o wadach systemu ustrojowego, błędach popełnionych przez polityków, chcących się wzbogacić na podatnikach. Mimo wad współrodaków kocha ich i Polskę i nie zamierza jej opuścić. Uważa, że właśnie tutaj jest jego miejsce.

Patriotyzm nie jest tylko dbaniem o dobrobyt i ład, lecz również krzewieniem ducha narodowego i pielęgnowaniem historii. Ostrowski podejmuje się tego wyzwania w utworze *Ballada o Roju*¹⁵³, który powstał do filmu *Historia Roja*. O.S.T.R. oddaje w nim cześć zapomnianym bohaterom wojennym, których odwaga i bohaterstwo były dla niego tak bardzo ważne. Z tekstu możemy wywnioskować, że Adam wcieliła się w rolę jednego z Żołnierzy Wyklętych, ewokując uczucia, które mogły towarzyszyć wojakowi, i znaczące symbole naszego narodu: Bóg, Honor, Ojczyzna, Rota. Czwarty i ostatni z wymienionych elementów wybrzmiewa najgłośniejsz. Umożliwia nam zrozumienie, o co naprawdę walczyli i jakie były idee Żołnierzy Wyklętych. Ekranizacja przedstawia nam obrazy, które możemy podzielić na dwie grupy. W jednej z nich są grane fragmenty z filmu *Historia Roja*, które mają silną wymowę

¹⁴⁹ Tamże, 26:45 min–26:57 min.

¹⁵⁰ O.S.T.R., *Making of teledysku „Ballada o Roju” O.S.T.R. do filmu „HISTORIA ROJA”*, Kino Świat PL, 00:30 min–1:10 min <https://www.youtube.com/watch?v=9i7hK2Z5Uzw> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁵¹ Tamże.

¹⁵² O.S.T.R., *Kochana Polsko*, <https://www.youtube.com/watch?v=auqVcKcU3Kw> (dostęp: 10.01.2021).

¹⁵³ O.S.T.R. feat Martyna Budnik–Solowianiuk – *Ballada o Roju HD (z filmu HISTORIA ROJA)*, <https://www.youtube.com/watch?v=22LcHyGV3RY> (dostęp: 10.01.2021).

patriotyczną. Druga przedstawia rapującego Ostrego wraz z Martyną Budnik-Sołowianiuk w tle oprawy muzycznej.

Wreszcie, jeszcze jedną „twarzą” Adama Ostrowskiego jest stosunek do wiary. W utworze *Po drodze do nieba*, z albumu *O.C.B.*¹⁵⁴, oprócz troski o rodzinę, o zapewnienie jej podstawowych warunków bytowych i zachowanie więzi emocjonalnych, wyziera wierność przysiędze złożonej przy ołtarzu. W dalszej części piosenki raper odnosi się do trudów życia codziennego, w jakim przyszło mu żyć. Te odniesienia przeradzają się w osobistą rozmowę z Bogiem. Ostry dziękuje Bogu za to, kim jest i co w życiu uzyskał; jest też świadomy tego, że Ktoś na górze troszczy się o jego życie i życie jego najbliższych. W klipie, nakręconym do utworu, możemy zauważyć mocno wybrzmiewające znaki wiary: krzyż, chrzest, Kościół. Ten ostatni jest świadectwem życia religijnego i sakramentalnego rodziny, swoistym *credo*.

5. ZAKOŃCZENIE

Materiał, który został poddany analizie, znajduje się w serwisie społecznościowym YouTube w postaci licznych nagrań, wywiadów, wypowiedzi czy relacji z koncertów. Wykorzystując te materiały, starałem się dowiedzieć, iż serwis internetowy YouTube odgrywa kluczową rolę w komunikacji artysty ze swoimi fanami oraz w kreowaniu wizerunku współczesnego rapera. Przeprowadzona analiza dowodzi i przekonuje na podstawie danych ilościowe i jakościowe, iż YouTube odgrywa obecnie kluczową rolę. Rekonstruowany na platformie YouTube wizerunek rapera Adama Ostrowskiego jest bardzo urozmaicony; pozwala na wyszczególnienie wielu elementów, które można nazwać „twarzami” muzyka. Na jednej z tych twarzy widzimy oddanego pasji muzycznej melomana, który chciałby poświęcić muzyce każdą chwilę. Na drugiej kochającego męża i oddanego ojca, dbającego o dobro rodziny. Mocno wybrzmiewają także charakterystyczne cechy rapera i hip-hopowca, czego nie kryje w wywiadach i postawie życia. W jego obliczu możemy zauważyć szczerą odwagę w promowaniu rodziny, szacunku do drugiego człowieka oraz do ojczyzny (wielkiej ojczyzny – Polski i małej ojczyzny – Łodzi). Pragnie dzielić się swoimi wartościami z innymi: chce zarażać nimi młodych słuchaczy, żeby kształtować w nich odpowiednie postawy. Wszystko to pokazuje, jakim jest człowiekiem w głębi swego jestestwa. Z wielu nagrań i wywiadów możemy wywnioskować, że po prostu stara się być dobrym synem, mężem, ojcem, choć nie zawsze to mu wychodzi. Przy tym zawsze stara się być szczerzy i nie zakłada maski. Nie próbuje niczego ukrywać.

Na podstawie przytoczonych w pracy fragmentów piosenek, autobiografii i wywiadów zamieszczonych w YouTubie możemy stwierdzić, iż O.S.T.R. prezentuje autentyczny wizerunek artysty, który łatwo adaptuje swoją twórczość do zmiennych warunków życia i pracy. Ostrowski dzięki tej platformie przedstawia siebie takim, jakim jest, „chropowatym”, bez wygładzania wizerunku i bez wybielania swojej

¹⁵⁴ O.S.T.R., *Po drodze do nieba*. <https://www.youtube.com/watch?v=YJt3DFHnlW4> (dostęp: 10.01.2021).

sylwetki. Jako raper opisuje wnikliwie to, co widzi, czuje i myśli. Zdaje relację ze swoich przemyśleń, a każdy z nas może zobaczyć w nich coś innego. Przez to zawsze możemy zobaczyć wiele różnych, a przy tym prawdziwych twarzy Adama Ostrowskiego. Określenie „Brzydki zły i szczerzy”, jak siebie nazwał w swojej piosence i autobiografii, jest jego autentyczną dewizą twórczą i życiową, jaką możemy znaleźć na platformie YouTube.

BIBLIOGRAFIA

- Adamczuk J., *Media społecznościowe jako narzędzie kreowania wizerunku jednostek samorządowych na przykładzie samorządów lokalnych powiatu Jeleniogórskiego*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 2014, nr 332, 189–199.
- Evans L., Sałbut B. *Social Media Marketing. Odkryj potencjał Facebooka, Twittera i innych portali społecznościowych*, Gliwice 2011.
- Grzesiak M., *Wykorzystanie serwisu YouTube w kształtowaniu marki osobistej – wyniki badań*, Marketing i Zarządzanie 2017, nr 1.47, 333–341.
- Jawłowski A., *Ja – MY – Oni. Szkic konstrukcji świata współczesnego w ramach polskiej subkultury hip-hopowej*, w: *Normalność i normalka. Próba zastosowania pojęcia normalności do badań młodzieży*, red. B. Fatyga, A. Tyszkiewicz, Warszawa 2001, 306–340.
- Jenks Ch., *Kultura*, Poznań 1997.
- Lewandowska M., *YouTube jako narzędzie kreowania wizerunku na przykładzie wideobloga Kammel Czanel*, Media – Kultura – Komunikacja Społeczna 2018, nr 4.14, 35–51.
- Miszczak R., Cała A., *Beaty, Rymy, Życie. Leksykon muzyki hip-hop*, Poznań 2005.
- Molek-Kozakowska K., *O wizerunkowości sfery publicznej i jej analizie retorycznej*, w: *Retoryka wizerunku Medialnego*, red. A. Budzyńska-Daca, A. Kampka, K. Molek-Kozakowska, Opole 2016, 5–21.
- Piekarska-Duraj Ł., *Opowieść o świecie, który jest naprawdę*, Autoportret 2005, nr 4, 20–23.
- Rychła J., *Ucieczka. Bunt. Twórczość. Subkultura hip-hopowa w poszukiwaniu autentycznego stylu życia*, Kraków 2005.
- Węclawek D, Flint M., „CNE” Kleyff T., Cała A., Jaczyński K., *Antologia polskiego Rapu*, Warszawa 2015.

MEDIA IMAGE OF RAPPER ADAM OSTROWSKI ON THE YOUTUBE PLATFORM

Summary

The aim of the work is to present research on the media image of rapper Adam Ostrowski, also known as (O.S.T.R.) on the YouTube platform. The analysis covers, inter alia, his recordings, interviews, concerts coverage. On their basis, it has been proven that the YouTube platform is a key tool in communication with fans and creating a media image. This website has become a source of modern culture, as evidenced by the situation that arose as a result of the COVID-19 pandemic.

Key words: Media image, Adam Ostrowski (O.S.T.R.), music, YouTube, rap, rapper, hip-hop subculture, social media, Bedoes, Mata, Nati D.

Notka o Autorze

Piotr PODLEŚ – student studiów magisterskich na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna – Komunikacja medialno-marketingowa w Instytucie Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Uzyskał zawodowy stopień licencjata na wyżej wymienionej uczelni. Interesuje się muzyką, kulturą rap/hip-hop, mediami społecznościowymi, komunikacją w nich i szeroko pojętego kreowania wizerunku medialnego za pomocą tych źródeł.

Kontakt e-mail: piotrpodles2@gmail.com